

Petak, 27. septembar 2002.

Uvodna reč Odbrane

Svedok C-037

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Juče smo prekinuli kada smo pričali o besmislenom stavu o navodnim kriminalnim radnjama da se izgnaju Hrvati sa jedne trećine teritorije, dok vidimo da se radilo upravo obrnuto na toj trećini, ili onome što vi zovete jedna trećina teritorije. Srbi su bili ti koji su bili prinuđeni da se isele u najvećem etničkom čišćenju ikad zabeleženom u tom celom ratu protiv Jugoslavije. I pogledajte sada ta da stava: u dodatnim činjenicama broj 94 i 95, tačke 94 i 95 kažete da su u aprilu i maju 1990. godine održani izbori, da je Hrvatska demokratska zajednica imala većinu, dobila većinu glasova, a onda nastavljate i kažete: "Pre izbora u Kninu je formirana nacionalistička Srpska demokratska stranka, SDS, koja se zalagala za autonomiju i kasnije za otcepljenje." A to, kako ste vi to sastavili, treba da pokaže da je to bilo pod uticajem Beograda, da je formirana neka vrsta srpskog pokreta za zločinačke aktivnosti i tako dalje, i tako dalje, a da ste pitali prvog građanina na ulici na koga ste naišli, pokušali da odgovore uvrstite u prikupljene informacije i činjenice, videli biste da su Srbi u Hrvatskoj 1990. godine, kada je stranka osnovana i izašla na izbore, da su Srbi masovno, preko 90 procenata njih, glasali za Savez komunista Hrvatske, a ne za ovu posebnu stranku. Savez komunista Hrvatske, čiji je predsednik tada bio sadašnji premijer Hrvatske, Ivica Račan ... Kao što znate, u Savezu komunista Hrvatske je bio, takođe i ogroman broj Hrvata, u stvari mnogo više Hrvata nego Srba. I, naravno, članovi i njihovi simpatizeri, oni koji su podržavali partiju, i tako dalje. A da je to tačno dokazuje činjenica da u područjima gde su Srbi bili većina, u Baniji, na Kordunu, u Zapadnoj Slavoniji, Sremu i delu sremske Baranje, upravo je Savez komunista

Hrvatske dobio izbore, a ne ono šta vi kažete da je pobedila neka vrsta pokreta, naročito ne da je taj pokret bio započet, podstaknut iz Beograda. 21 član hrvatskog Sabora je izabran sa izborne liste Saveza komunista Hrvatske, a jedino je Srpska demokratska stranka dobila većinu u Kninu, Benkovcu i Obrovcu, dve male opštine i u još jednoj, u Donjem Lapcu. Zbog toga, sasvim je, ako imate materijalne činjenice pred sobom i ako gledate u te činjenice, nema potrebe da dalje zalazim u objašnjenje i objašnjavam da to šta vi ovde kažete nije uopšte tačno, da ne pominjem da je posle, ili čak pre toga i za vreme tog procesa, srpsko stanovništvo masovno otpuštanu iz državne administracije, iz policije, iz drugih službi. To je bio masovni pogrom, bilo je ubijanja Srba, paljenja njihovih kuća i tako dalje, i tako dalje. I kada je proglašena Hrvatska, sredinom jula i kada je Savez komunista Hrvatske napustio političku scenu sa svim njenim namerama i ciljevima, tada se spontano tokom takvog procesa srpsko stanovništvo pridružilo Srpskoj demokratskoj stranci, jer nije imalo gde drugo da ode. Nisu bili u stanju da pronađu podršku ili oslonac nigde drugo za svoj politički život i tako se to desilo. Tada je to bilo sasvim logično. Istina je zato sasvim suprotna od onoga šta vi ovde tvrdite i iznosite. Srbi su bili ti koji su progonjeni, koji su bili u opasnosti, pod pretnjama i ubijani i bukvalno nisu imali nikakve šanse od kad je uspostavljen taj režim ustaškog tipa, sa Stipom Mesićem i Franjom Tuđmanom kao liderima. Sada, iskoristiću neke od vaših izvora, zapadnih izvora, a ne Miloševićevih i srpskih izvora. Pogledajte, na primer, šta je napisala Suzan Vudvord (Susan Woodward). Ona je poznati američki naučnik na Institutu Brukings (Brookings Institute) i na stranici 107 knjige "Balkanska tragedija" (Balkan Tragedy), objavljene 1995. godine, ona kaže sledeće: "Hrvatska Vlada je želela da zaštiti svoje građane od nasilnog izbijanja anti-srpskog terorizma koji je pogodio mešovite zajednice u unutrašnjosti Dalmacije za vreme letnjih meseci 1989. godine, kad su verski fanatici razbijali prodavnice, bacali bombe na kuće i maltretirali i hapsili potencijalne lidere Srba. U mnogim delovima Hrvatske, Srbi su isterivani sa svojih poslova zbog svoje nacionalnosti. Diskriminacija se nija ograničila samo na ove rane faze razbuktavanja, već je rasla tokom narednih godina." Dakle takva je bila atmosfera. A čuveni hrvatski slikar ili svetski priznat, on je hrvatski slikar, ali čuven u svetu, ime mu je Edo Murtić, u listu "Riječki novi list", 2000. godine tvrdi sledeće: "Sjećam se da je nekoliko mjeseci pre izbora 1990. godine, došao sav ushićen kod mene", to je bio Tuđman i on nastavlja o tom sastanku: "zato što je on mislio da će od mene napraviti svog Augustinčića". Augustinčić je, inače, bio umetnik koji je Tita radio. "Stao me je uvjeravati kako ćemo mi sada napraviti ono što nisu napravile ustaše i

Pavelić 1941. godine. Za 250.000 Srba rekao je da će spakirati kofere i odseliti, a drugih 250.000, rekao je ili ostati, ili nestati." To je istina, a pogledajte ovu atmosferu, molim vas. Hrvatski Sabor je 14. maja 1887. godine doneo Zakon o upotrebi ćirilice. 14. maja 1887. godine. Posle II Svetskog rata svi ustavi Hrvatske sadržali su konstitutivnu odredbu o položaju Srba u Hrvatskoj, Srba kao konstitutivnog, državotvornog naroda. I Ustav od 1947. godine govori u članu 11: "Srbi u Hrvatskoj, ravnopravni su sa Hrvatima" i Ustav od 1963. godine u kom se kaže: "U svojoj borbi, hrvatski narod u bratstvu i jedinstvu sa Srbima u Hrvatskoj" i Ustav od 1974. godine koji kaže: "U Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, u javnoj upotrebi je jezik Hrvata i Srba u Hrvatskoj koji se naziva ili Hrvatski, ili Srpski" i tako dalje. Da ne dužim dalje. Dakle, od 1887. godine, kad je Hrvatski Sabor doneo Zakon o upotrebi ćirilice, tek dolaskom ove pronacističke vlasti, uvode se novi grb, zastava, šahovnica i drugi državni simboli te zloglasne marionetske profašističke vlasti Hitlera (Adolf Hitler), utvrđuje se latinica kao službeno pismo, dakle ukida se ćirilica posle nekih 103 godine. Ide se nazad preko 100 godina, a na sednici Sabora, zastupnik Šime Đodan izjavljuje da: "Svi građani u Hrvatskoj su Hrvati", a u Ustavu, sem u preambuli, u normativnom delu, ne pominju se Srbi ni u kom pogledu. Piše čak u članu 4, stav 2 u hrvatskom Ustavu: "Hrvatski Sabor i narod, neposredno i samostalno, u skladu sa Ustavom i zakonom, odlučuju" i tako dalje. Znači, hrvatski Sabor i hrvatski narod. Ulazi se u jednu nacionalističku histeriju. To je atmosfera. Pogledajte samo Zakon o praznicima. Kad je Zakon o blagdanima i neradnim danima, Hrvati imaju pravo da svoj Božić praznuju dva dana, a Srbi jedan. Uskršnji ponedeljak praznuju samo Hrvati. Jevreji su pripadnici židovske zajednice, dok Jevreji koji nisu pripadnici te zajednice, nemaju pravo na neradni dan. Pogledajte Zakon o dopuni zakona o Vladi Hrvatske. To je jedini zakon u Evropi (Europe) koji omogućava izvršnim organima da raspuste legalno izabrane predstavničke organe vlasti, jer se ovlašćuje Vlada Republike Hrvatske da može preduzimati mere prema, takozvanim, "neposlušnim općinama". Misli se na Srbe. Zakon o Akademiji nauka, član 1: "Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, preskačem neke pasuse, "je legalni slijednik", pravni sledbenik, "Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1941. - 1945. godine", iz vremena nacizma. I tako dalje. Zakon o štampi nema ništa što se štampa ćirilicom. Zakon o obrazovanju na jezicima narodnosti ima samo za Italijane, Čehe, Mađare, Rusine i Ukrajince. O Srbima nema ni reči, jer su oni izbrisani iz Ustava. Pogledajte samo sednicu Sabora od 4. oktobra 1990. godine, dakle pre nego što su izbili bilo kakvi, bilo kakvi sukobi, samo par citata na toj sednici. Ovo

sve govore poslanici tog Sabora. Damir Majovšek: "Ne vjeruj Srbima ni kad ti darove donose." Stjepan Sulimanac: "Lica koja su se naselila iza 1918. godine u Hrvatskoj, a stekla su imetak, treba stvoriti zakon i zaštititi se od tih elemenata." Ivan Milaš: "Na vaše pravo odgovorićemo oštrim mačem. Dan obračuna je vrlo blizu." U Parlamentu se to događa. Anđelko Klarić: "Trebaju sve Srbe izolirati, kao što je Irak (Iraq) izolirao Kurde i napraviti blokadu." On traži geto za Srbe 1990. godine. A ustaški ambasador Omračanin u Berlinu (Berlin) za vreme Hitlera, u intervjuu, to je "Slobodni tjednik", to je hrvatski list, od marta 1990: "Nikakvog pokolja srpskog naroda od strane ustaša nije bilo, a posebno nije bilo pokolja u Jasenovcu, jer je sve to jevrejska izmišljotina." Doktor Ö

prevodioci: Da li optuženi može malo sporije da govori?

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mole vas prevodioci da malo usporite, naročito kada čitate nizove imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. "Posle 73 godine, posle srpske okupacije, u Hrvatsku je najzad došla sloboda." Znači vladavinu Josipa Broza Tita koji je bio Hrvat, Edvarda Kardelja, Vladimira Bakarića, Krajačića, Gošnjaka, to je bila "srpska okupacija". Jedan od prvaka HDZ-a, Praljak, u "Startu", nedeljniku hrvatskom od 28. aprila 1990. godine, piše, još nisu ni izbori, još HDZ nije na vlasti, on piše: "Ljudi već pjevaju napolju: 'zaklaćemo Srbe'". I tako dalje, i tako dalje. Ja moram da gledam na sat. Ima zakon donet o pravima bivših političkih zatvorenika, osuđenih od 15. maja 1945. godine nadalje, za ratne zločine. Uređuje im penzije u duplom trajanju od vremena provedenog u zatvoru i tako dalje. I sad, kada vidite tu atmosferu, samo postavljam pitanje: zar je Beograd uznemirio Srbe? Ko to može da tvrdi, da se bar ne zagrcne? Pogledajte, kaže, Bosiljko Misić, Ministar pravosuđa u drugoj Vladi Republike Hrvatske, u "Slobodnoj Dalmaciji" od 16. septembra 1992. godine i u "Vjesniku" od 21. novembra 1992. godine, kaže: "Dijete od rođenja, dakle pre nego što se nauči čitati i pisati, treba ga naučiti tko mu je neprijatelj, a neprijatelj mu je na ovim prostorima Srbin." I tako dalje, i tako dalje. Pogledajte sada šta piše njihov list, "Dalmatinski list" koji je, doduše, opozicioni. Bio je, ja mislim da je i sad. On 21. aprila 2001. godine piše: "Bila je kasna jesen 1991. godine i u Hrvatskoj je bio otvoren lov na Srbe. Merčepovi bojovnici masovno su proizvodili leševe u manufakturi smrti lociranoj u Pakračkoj poljani, te su harali po zagrebačkim kvartovima, odvođeci ljude iz njihovih kuća i presuđujući im metkom u potiljak na sljemenskim obronci-

ma." Sljeme je planina pored Zagreba. Ili: "Norac, Orešković i njihovi podanici, u isto su se vrijeme obračunavali s nedužnim gospičkim Srbima. U Zadru su organizirane 'kristalne noći' za vrijeme kojih je spaljeno desetine tisuća kuća, čiju su vlasnici imali krivi sastav krvnih zrnaca." Nisu bili Hrvati. A "Novi list" od 22. januara 2002. godine, takođe hrvatski izvor, dakle samo citiram vaše i hrvatske izvore, kaže da je "hrvatski vrh znao detalje o likvidaciji Srba 1991. godine, jer je u izveštaju koji mu je dostavljen", znači i Tuđman i Mesić, svi su to znali, odnosno Boljkovac, Josip Manolić i tako dalje, nedvosmisleno stoji: "Postoje sigurni podaci o nezakonitim uhićenjima, što će reći hapšenjima, "mirnih građana srpske nacionalnosti koji se odvođe i za koje niko ne zna da li su živi ili mrtvi." Dakle, gospodo, to su vaši izvori i ja mislim da bi svakome bilo sasvim blizu pameti da vidi koliko su pogrešne kvalifikacije o, kako se ovde kaže, demokratskim uslovima u Hrvatskoj i nekakvim nacionalističkim Srbima. A "Njujork tajms" (New York Times) aprila 1997. godine piše: "Hrvatski fašizam vratio se iz svog, kako je to trebalo da bude, večnog groba i pozvao zapadne sile SAD (United States of America), Francusku (France), Britaniju (Great Britain) i Nemačku (Germany) da primene odlučne i neodložne mere kojima bi se zaustavilo povampirenje fašizma u Hrvatskoj." Pa zaključuje, jer moram da preskočim: "da li je i zapad postao toliko bolestan da će dozvoliti hrvatskom fašizmu da živi svoj zagrobni život 8. decembra 1993. godine". "Njujork tajms" piše: "Vlada Hrvatske je naterala da odu hiljade njenih neprijatelja iz njihovih domova i iz zemlje, prema novoj zagrebačkoj kancelariji organizacija za ljudska prava. Te akcije bile su, uglavnom, usmerene protiv Srba koji su nekad bili prilično velika manjina u Hrvatskoj, ali i protiv Hrvata koji su se suprostavljali Tuđmanu. Od 1991. godine hrvatske vlasti su podmetnule bombe i savnile sa zemljom desetine kuća uglavnom Srba, ali i nekih Hrvata. U nekim slučajevima podmetali su bombe u kuće u kojima je još bilo ljudi gde su bile cele porodice. Ministar spoljnih poslova Mate Granić je u maju priznao uništenje 7.000 kuća. Do sada pravosudni organi su istražili oko 100. Sto slučajeva podmetanja dinamita. Međutim nije bilo krivičnih postupaka. Sve u svemu, 280.000 hrvatskih Srba je napustilo zemlju. Je li to demokratija u kojoj Srbi koji tamo žive na trećini Hrvatske koju je uspostavio Tito, treba to da prihvate," da bi onda okrivili Srbe što nisu pristali da idu na klanje kao 1941. godine, a počelo je 1989. godine, kao što piše Institut u Bruklinu, odnosno Suzan Vudvord: počelo 1989., 1990., 1991. godine i tako dalje. I zaključuje: "Primetite da isterivanje 280.000 Srba znači da je nacistička hrvatska Vlada praktično isterala sve Srbe koji su bili pod njenom vlašću 1993. godine", što je tačno, jer druga polovina je bila u Krajini

koju Hrvatska nije imala pod kontrolom i njih su izbacili u onoj operaciji etničkog čišćenja u kojoj su im asistirali Amerikanci. Pogledajte: "Američki jevrejski komitet (American Jewish Committee) u sećanju na holokaust i istrebljenja u Drugom svetskom ratu i pitanja koja se tiču napretka, povraćaja imovine i pitanja vezana za to, koja se postavljaju pred jevrejske zajednice u centralnoj i istočnoj Evropi: Bugarskoj (Bulgaria), Hrvatskoj, Češkoj Republici (Czech Republic), Estoniji (Estonia)." 7. septembra ove godine Ivo Gorštajn, predstavnik Hrvatske, Univerzitet u Zagrebu, kaže: "Postoji uticaj ekstremnih hrvatskih političkih emigranata koji nikad nisu raskinuli sa ustaškim pokretom. Zbog toga je bilo neophodno da se hrvatski pokret ogradi od odiozne slike nacističkog i fašističkog saveznika koji je izvršio najgore zločine genocida i zločine protiv civilnog stanovništva tokom Drugog svjetskog rata. Umjesto toga, namjera je bila da se ustaše obezbjede sa nekom vrstom pravne osnove za učestvovanje u razvoju građanskog društva u Hrvatskoj, u uglavnom demokratskoj evropskoj političkoj atmosferi. To je bilo, to se pokazalo nemogućim bez radikalnog revidiranja istorije i poricanja ili falsifikovanja činjenica." To je upravo ono šta strana preko puta pokušava da uradi: da porekne i falsifikuje fakte i istoriju i da sve ovo šta bi joj moralo biti poznato, veoma dobro zna. Ja nemam vremena, ali vas upućujem da pogledate reference enciklopedije "Britanika" (Britannica) koje se odnose na to, da pogledate reference u "Worldmark Encyclopedia of the Nations" i tako dalje, a koje se odnose na to. Tamo su razna objašnjenja koja su, doduše štampana pre nego što je iz ovog novog Orvelovog (George Orwell) ministarstva istine došla naredba da se satanizuju Srbi. E pošto je ta naredba došla, onda, naravno, ima i drugih objašnjenja. Ja nemam vremena da se zadržavam na ovome. Juče ste pominjali Vukovar. Februara 1991. godine, na sastanku HDZ-a za Trpinjsku cestu u Borovu naselju, gde su bili i Šeks i Vekić i Glavaš, a glavni Merčep, taj ubica kog ste videli u onom filmu "Čišćenje Hrvatske od Srba". Čišćenje. Ja sam govorio u Londonu (London) i na raznim međunarodnim konferencijama i na susretima koji su svi filmovani, da je etničko čišćenje najveći zločin, bez obzira ko ga vrši. Čišćenje cele Hrvatske, čišćenje Vukovara i onda sledećim redom kaže: smenjivanje građana srpske nacionalnosti sa svih funkcija na teritoriji opštine, zastrašivanje građana srpske nacionalnosti radi njihovog iseljavanja sa teritorija opštine i, u poslednjoj fazi, fizička likvidacija prema onima kojima prethodne mere nisu dale željene efekte. A ovde samo piše: Srbi, Srbi, Srbi i Milošević su krivi i Milošević; održao je govor na Kosovu povodom šestogodišnjice bitke. A čitao sam ga ovde, pa ste videli da je upravo suprotno od onoga šta se tvrdilo, jer nikoga činjenice i ne

interesuju, a da ne govorim da Vlada, ne samo da nije postupila po odredbama Vensovog plana (Vance Plan), znači po dogovoru sa Ujedinjenim nacijama (United Nations), nego je u više navrata nastojala da zloupotrebi taj plan. I, pre svega činjenicu da se JNA povukla sa teritorije Republike Srpske Krajine po tom planu. Isto je Vlada Republike Srpske Krajine izvršila demilitarizaciju. I onda su tu napadi na Miljevački plato, na Maslenički most, na Medački džep, Divoselo i, kasnije, masakri građana i onaj čuveni "Bljesak" i "Oluja", ali da pogledamo sada kratko i Bosnu. Najvažniji oblik te njihove kampanje, pored onoga šta smo videli šta rade oni mudžahedini, sad ću vam pokazati, bio je, baš u vreme rata, dostigao najveće razmere i izražavao se u takozvanim "pucanjima u svoje", odnosno u podmetanju sopstvenog zločina drugoj strani. Za iznuđivanje odluke Saveta bezbednosti (UN Security Council) za uvođenje sankcija Ujedinjenih nacija, trebalo je naći neki formalni povod. I oni su organizovali pred TV kamerama masakr nad civilima u redu za hleb u ulici Vase Miskina u Sarajevu. I to je odmah pripisano Srbima. Potpuno je ustanovljeno da su to uradili Muslimani. Sve šta se piše govori o tome da su to uradili Muslimani. Pa već je avgusta te godine list "Independent" (Independent) objavio članak svog dopisnika o poverljivom izveštaju UNPROFOR-a (United Nations Protection Force) iz Sarajeva u kome je rečeno da su najstravičnije zločine, uključujući i smrt 16 civila u redu za hleb, izvršili sami Muslimani, sa ciljem da pridobiju javnu podršku. "Si-En-En" (CNN) takođe; "Koriera dela sera" (Corriere Della Sera) i "La republika" (La Repubblica) od 23. avgusta 1992. godine govore o: "gnusnoj dvostrukoj igri Muslimana koja rat u Bosni čini još užasnijim i svirepijim". Ističući da je masakr u redu za hleb delo Muslimana, "Corriere Della Sera" naglašava da: "sve ukazuje na to da su branioi Sarajeva, Muslimani i Hrvati, organizovali više napada na svoje građane, u nadi da će na taj način produbiti dramu Sarajeva, svaljujući, pri tome, isključivu krivicu na Srbe." "Toronto star" (Toronto Star) od 23 avgusta, isto tako.

prevodioci: Molimo optuženog da uspori, radi prevoda.

SUDIJA MEJ: Molim vas, Gospodine Miloševiću, usporite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A inače, kad smo bili u tim dobrim odnosima, meni je Holbruk (Richard Holbrooke) govorio da je Izetbegović uspeo da odigra ulogu žrtve i da je on to nazvao, Holbruk, sećam se njegovih reči, "*ruthless ingenuity*" (bezobzirna genijalnost). Međutim, to nije nikakva genijalnost,

već samo bezdušnost da žrtvuje hiljade svojih građana da bi mogao da optuži Srbe. Ja moram da žurim. Ovde imam kartu, ja ću vam je dati. Logori za Srbe od 1991. do 1996. godine, postojali su u raznim vremenima, neki kraći, neki duže. Ima ih 778: 536 u Bosni i Hercegovini, 221 u Hrvatskoj, a ovde je spisak svakog od tih logora. Na mnogo strana. Postoji mnogo zločina izvršenih, ja neću imati vremena da ovo prikažem. O Veliki je broj zločina izvršenih u Hrvatskoj pre proglašenja nezavisnosti, pre priznanja. Postoji veliki, veliki broj zločina izvršenih u Bosni pre proglašenja nezavisnosti, pre priznanja. Molim vas, stavite samo ove dve slike da vidite, ili tri, evo ove dve. Pogledajte, stavite ove dve slike. Neću više ništa da stavljam od tih slika. Zločini od 26. marta 1992. godine u Sijekovcu, gde su upale jedinice preko Save i pobile Srbe. Pa onda dalje. Stavite, stavite tu veliku sliku. To su vam oni. To su radili oni mudžahedini koje smo juče videli da Izetbegović vrši smotru. Šta je bilo? Je li ga nema na ekranu?

SUDIJA MEJ: Na ekranu je. Da li želite sledeću fotografiju na grafoskopu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja je nisam video na ekranu. Ja samo vidim vas na ekranu.

SUDIJA MEJ: Na našim ekranima se vidi. Možda niste pritisnuli pravo dugme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Dobro. Nećete da prikažete to. Nećete da prikažete javnosti.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ta se slika nalazi na našim ekranima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne nalazi se na ekranima koje vidi javnost i gde se vidi ... Evo ga. Ja je vidim sada na ekranu, ali na ovom internom. Dakle drži glavu, odsečenu, Srbina. Drži odsečenu glavu, to su tih 20.000 mudžahedina koji su dovedeni Klintonovom (Bill Clinton) politikom na evropsko ratište i koji su se sada u većem delu zadržali tamo, a u nekom delu prešli i u Ameriku i u druge zemlje i širom Evrope. I onda ćete, kad počnu vaše vratove da seku, da znate o čemu se tu radi. Dakle, ima mnogo fotografija, velikih zločina. O

SUDIJA MEJ: Da li želite, sudski poslužitelj stoji pored grafoskopa, da li želite da se još neke fotografije stave na grafoskop?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja nemam vremena, gospodine Mej (May), jer imam još 12 minuta.

SUDIJA MEJ: Dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Po vašoj skraćenoj proceduri, a hoću da vam kažem jednu stvar. Evo, na primer Ö

SUDIJA MEJ: Nema potrebe onda da sudski poslužitelj ostane pored grafoskopa. Molim da vratite fotografije gospodinu Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Stavite drugu sliku, molim vas, onu sa tri, ove, glave. Pogledajte ove tri srpske glave u sanduku od municije. Glave su sekli i to su ti ludaci koji tamo rade, koje je skupila Klintonova politika u Bosni. A takvi isti ekstremisti, pogledajte Alžir (Algeria) koji je muslimanska zemlja, koliko su muslimana Alžiraca pobili do sada? To nema veze s muslimana. To su islamski fundamentalisti koji su neprijatelji celog sveta, ne samo Hrišćana ili nekih drugih, nego muslimana, takođe. Imate ...

SUDIJA MEJ: Da li želite još neke fotografije da stavite na grafoskop?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam, na žalost, vremena da pokazujem više slika, ali hoću da vam kažem da ćete, na primer Ö

SUDIJA MEJ: Dobro. Molim sudskog poslužitelja da vrati fotografije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo ovako. Kao što ima ova, ovo je, na primer, za srpske žrtve opštine Kozarska Dubica i Bosanska Gradiška. Za sve opštine imate knjigu, to je Centar za istraživanje zločina Udruženja Srba iz Bosne i Hercegovine i imate za svaku opštinu značajni događaj: žrtve, neizvesne sudbine i počinioc zločina. Za svaku opštinu imate bar sto počinilaca zločina. Ja želim da iskoristim, želim da kažem nekoliko reči u vezi sa onom pomenutom Srebrenicom. Već sam rekao da sam o tome prvi put čuo još pre šest meseci, kad sam prvi put govorio, da sam prvi put o tome čuo od Karla Bilta (Carl Bildt) i da mi se Radovan Karadžić kleo da ništa o tome nije znao. Sve kasnije informacije su to i potvrdile, uključujući i naknadni izveštaj holandske Vlade od aprila 2001. godine, a u kome u tački 10, doslovce, piše: "Ne postoje

nikakve indicije da je akcija izvedena u saradnji sa Beogradom, niti u smislu političke, niti u smislu vojne koordinacije." Time bi, gospodo, što se mene tiče, na to mogla da se stavi tačka, ali ja ne želim da je stavim, jer želim da se otkrije istina u vezi sa tim suludim zločinom. U interesu pravde, on mora da bude objašnjen pred svetskom javnošću. A informacije koje sam ja do sada prikupio, a biće ih još, govore o tome kako je Izetbegović koristio Srebrenicu za sve vrste manipulacija i držao je u rezervi za razne političke nagodbe, a videli ste oslonce za izjave člana njegove delegacije u izveštaju koji su prihvatile Ujedinjene nacije, u vezi sa predajom Srebrenice. Videli ste te oslonce. Vreme će pokazati da je 1. jula 1995. godine, u kući jednog Muslimana, bivšeg predsednika opštine u Zvorniku, gde su prisustvovala dva predstavnika muslimanske Vlade u Sarajevu, predstavnici jedne plaćeničke vojne formacije u sastavu Vojske Republike Srpske, ali ne pod komandom Vojske Republike Srpske, već francuske obaveštajne službe, dogovorili taj zločin, napuštanje Srebrenice i pokolj. Svi podaci pokazuju da o tome ništa nije znao ni general Mladić, ni general Krstić koji je ovde, inače, osuđen, a ja sam lično uveren da ni Mladiću, ni Krstiću, vojnička čast ne bi dozvolila da streljaju ni ratne zarobljenike, ni civile. Pogotovo Mladiću i Krstiću, generalima koji su tokom celog rata pokazivali najviša nastojanja da se zaštite uvek ratni zarobljenici i civili. Tom plaćeničkom jedinicom komandovali su isti oni, koji su iste te ljude, samo godinu dana kasnije poslali u Zair (DRC, Democratic Republic of Congo), da kao zaštitnik Mobutua (Francois Joseph Mobutu) organizuje slamanje pobune i masakr. Ista komanda koja je godinu dana nakon Srebrenice organizovala kupovinu oružja je to napravila, pa pošto sam tražio da se donese, "*a writ of disclosure*" (odluka o obelodanjivanju), done-site, molim vas. Neka vaši, oni koji za to primaju platu i imaju stotine saradnika, neka traže od Žaka Širaka (Jacques Chirac) i francuske obaveštajne službe (SGDN, Secretariat general de la defense nationale) i američke obaveštajne službe (CIA, Central Intelligence Agency) i drugih službi, šta znaju o ovim činjenicama o Srebrenici. A obaveštajne informacije kojima ja raspolazem govore da je svrha napravljenog dogovora, francuska zamisao, bila sledeća: "rat u Bosni treba završiti efikasnim akcijama NATO bombardovanjem i direktnim vojnim angažmanom. Kao opravdanje za vojnu akciju poslužiće genocid koji će Srbi da izvrše. Izvršenjem genocida, slabi se srpska pregovaračka strana, što je Ö"

prevodioci: Molimo optuženog da čita sporije, radi prevoda.

SUDIJA MEJ: Molim vas da čitate sporije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: "Prisustvo Ratka Mladića u Srebrenici poslužiće kao potvrda odgovornosti vojnog vrha i samog Mladića za podizanje haške optužnice protiv njega. Izvršenjem genocida staviće se anatema na rukovodstvo Republike Srpske, tako da će se kasnije lakše manipulirati od strane međunarodne zajednice." Dogovoreno je da se akteri ne gone. Jedan beznačajni je gonjen i to član hrvatskih odreda smrti, a koji se našao, kaobajagi, u srpskim snagama i kao što sam čuo, osuđen na pet godina. "Za zločin u Srebrenici će se direktno optužiti Ratko Mladić i još neki članovi njegovog štaba i politički vrh Republike Srpske, na čelu sa Radovanom Karadžićem." A dogovor je bio, na dogovoru su bili dva predstavnika muslimanske vlade, od Francuza sigurno general Žanvije (Bernard Janvier), dok drugo lice, rečeno je da je Morion (Philippe Morillon), ali nije verodostojno, nema pouzdanih podataka da je bio Morion. Dogovor je bio: Srebrnica će se predati u ruke Vojsci Republike Srpske, praktično bez borbe, jedinice SFOR-a (Stabilisation Force) će se povući i na taj način omogućiti navodno zauzimanje Srebrnice, Naser Orić će se povući. Nagrada za akciju masakra će biti dva miliona nemačkih maraka." Na tom sastanku nije bilo Mladića. On je bio na ručku sa tim generalima, kasnije, na "Vidikovcu", ali po obaveštajnim podacima, on nije znao, on nije znao šta je bio predmet dogovora i nije znao da on ne komanduje svim jedinicama koje u tome učestvuju, pogotovo tom jedinicom koja je posle slata u Zair od strane onih istih poslodavaca. Orić danas živi u Lukavcu kod Tuzle, drži splav i restoran na jezeru. Za vreme svog boravka u Srebrenici uništio preko 70 srpskih sela, jedan od najvećih zločinaca u ovome ratu. Dakle, da zaključim ovo, ovako stoje stvari, samo sam ih letimčno dotakao. Naglašavam, pet mirovnih planova smo prihvatili: plan Kutiljera (Cutileiro Plan), plan Vensa i Ovena (Vance - Owen Plan), plan Ovena i Stoltenberga (Owen - Stoltenberg Plan), plan Evropske unije (European Union), plan Kontakt grupe (Contact Group). Dakle, što se tiče Srbije i mene lično, svi nam daju i duguju, svi nam duguju priznanje za doslednu borbu za postizanje mira, umesto ovih optužbi za rat. Mi smo mnogo priznanja i ja lično, dobio u vezi s tim, ali citiraću samo dvojicu ljudi koji su dugo vreme bili u Jugoslaviji. Ne, znači, obični posetioци, Jasuši Akaši (Jasushi Akashi) koji je bio pomoćnik generalnog sekretara i njegov specijalni izaslanik za Jugoslaviju, na odlasku, na konferenciji za novinare na kojoj ja nisam prisustvovao, nije morao meni da se obraća, mene tamo nije bilo, odao je priznanje o ulozi tokom celog, meni lično, tokom celog mirovnog procesa, za vreme njegovog mandata. Ja ću njega zamoliti, gospodina Akašija, da ovde svedoči i nadam

se da će on to prihvatiti. A Torvald Stoltenberg (Thorvald Stoltenberg) koji je, takođe, mnogo radio u Jugoslaviji kao kopredsedavajući konferencije, izjavio je 12., ovo šta je Jasuši Akaši izjavio na oproštajnoj konferenciji, to je bilo pre Dejtona (Dayton). Pre Dejtona, za koji sam lično ja nesumnjivo najviše zaslužan da se postigne mir i to niko ne može da ospori. A Torvald Stoltenberg je 12. decembra 1995. godine, citiram, u Oslu (Oslo): "Da je predsednik Slobodan Milošević odigrao ključnu ulogu u mirovnom procesu u prethodnoj Jugoslaviji", završen citat. Dakle, gospodo, sa najvećom odgovornošću i raspoložuci svim činjenicama tvrdim pred očima svetske javnosti da je politika Srbije, kada je reč o ratu u Bosni i Hercegovini, bila usmerena prema miru i sva posvećena njemu. Politika Srbije je bila i da podrži Srbe u Bosni u nevoljama u kojima su se voljom drugih našli i onemogućće krvoproliće nad sobom, ali je politika Srbije u najvećoj meri i pre svega bila usmerena ka zaustavljanju krvoprolića, ka uspostavljanju mira, ka argumentima da Srbi mogu i treba da žive sa drugima, odnosno sa onima sa kojima su živeli i do tada. To je istina i tu istinu znaju najbolje oni iz takozvane međunarodne zajednice koji traže za rat u Bosni i Hercegovini odgovornost Srba i moju ličnu, za zločin koji su učinili oni, traže da odgovaram ja. Zato je, zbog svega ovoga, gospodo, zadatak koji imate nemoguć, ako ne izvršite intervenciju u istoriji. Ako činjenice koje sam zbog vašeg nametnutog vremenskog ograničenja, samo dotakao, jednostavno proglasite nepostojećim, ako u celini falsifikujete istoriju. Ali i pored očigledne namere da se ovde falsifikuje istorija, ova optužnica je propala, jer je istina jača, a vi ste, suprotno namera ma kreatora ovog nelegalnog Suda, u stvari, omogućili da svet počinje da vidi tu istinu i da svet počinje da razume tu istinu. I dalji tok će to još više da učvršćuje, ja sam u to ubeđen i istina će pobediti i do pobeđe. Hvala vam lepo, nisam prekoračio vreme. Na štetu, naravno, niza činjenica koje sam želeo da iznesem.

SUDIJA MEJ: U redu. Da li je Tužilaštvo spremno da pozove prvog svedoka.

TUŽILAC NAJS: Svakako. Prvog svedoka ispitićće gospođa Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff). Njemu je Sud odobrio neke zaštitne mere, tako da moramo da spustimo zavese dok on ulazi, a dok se to radi, dozvolite mi da spomenem jedno administrativno pitanje.

SUDIJA MEJ: Da. Da vidimo da li možemo da spustimo zavese dok se bavimo

tim pitanjem.

TUŽILAC NAJS: Administrativno pitanje tiče se predsednika Mesića koji bi trebalo da dođe sledeće nedelje. On treba da stigne u ponedeljak i biće spreman da svedoči u utorak i sredu, možda i četvrtak. Prema tome, ovaj prvi svedok, ukoliko ga ne završimo, zatražićemo od vas onda da on nastavi da svedoči nekon svedočenja gospodina Mesića, jer je njegovo vreme, naravno, veoma ograničeno.

SUDIJA MEJ: Pre nego što krenete na drugu temu, recite šta predviđate koliko će trajati glavno ispitivanje prvog svedoka?

TUŽILAC NAJS: Otprilike do dva dana.

SUDIJA MEJ: Dobro. Naravno, mi ćemo to da razmotrimo. Ja znam da je ovo tek početak i da onda verovatno svedoci obično traju duže, međutim, ukoliko je to moguće, bilo bi dobro da ga ispitajte za kraće vreme od toga. Ja sam pročitao rezime, znam da uz njega idu i opsežni dokumenti, ali pokušajmo njega da obradimo za kraće vreme.

TUŽILAC NAJS: Prva stvar koja se tiče svedočenja gospodina Mesića odnosi se na dokazne predmete. Svi dokazni predmeti su dostavljeni optuženom već ranije. Međutim, ja nameravam danas njemu, amikusima i Pretresnom veću da uručim i popise u kojima će dokazni predmeti da budu identifikovani u tri kategorije. To su dokazni predmeti koje očekujemo da ćemo da koristimo tokom njegovog svedočenja. Ja ću da ih pripremim i da ih predam Pretresnom veću i drugim stranama. Iako mi nećemo od njega tražiti da detaljno ulazi u te dokazne predmete, on će njih da uvrsti u spis, budući da je on osoba putem koje se takvi dokumenti mogu formalno uvrstiti u spis. Isto tako, postoje dokumenti koje on može da uvrsti u spis, ali u ovom trenutku ne smatramo da je te dokumente potrebno uvrstiti u spis. Međutim, postoje dokumenti o kojima on može da govori ukoliko, na primer, optuženi odluči da ga o tim dokumentima ispituje. Naravno, na taj način možemo da olakšamo stvari optuženom koji se sam brani, ali ja, na žalost, nisam u poziciji da to uradim za bilo koje druge svedoke, osim sada za ovoga.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam nekoliko pitanja, ali neću uzeti više od jednog

minuta. Ja sam video da je gospodin Vladimirov (Wladimiroff) pisao neko pismo da se opravdava za onaj intervju. Prema onome šta sam dobio, izgleda da će morati ponovo da piše neko pismo, jer, na primer, dao je intervju i za bugarske novine "Kultura", u kojima objašnjava, na pitanje: "Da li postoji mogućnost da se Milošević oslobodi optužbi", gospodin Vladimirov je doslovce rekao sledeće: "Teoretski, da, praktično, ne. Ako idete u lov sa automatskom puškom, šanse da pogodite plen su veće. Milošević je optužen za ono šta se dogodilo na velikom broju mesta na Kosovu, Bosni i Hrvatskoj. Čak i ako se oslobodi optužbi po polovini tačaka, proglašiće se krivim po drugim tačkama." I tako dalje, i tako dalje. Vama je napisao pismo, gospodine Mej, jedan od najistaknutijih intelektualaca istočne Evrope, akademik profesor Velko Vkanov i on kaže: "U svakom slučaju, strašno je da jedan od *amicus curiae* smatra da je moguće da se ovaj postupak smatra lovom." A drugo, ovde se govori o tome da uopšte nije važno da li neki pravnik komentariše, ali da, ako je on prijatelj suda, da se podrazumeva da on izražava ono šta se nalazi u glavama tog Suda i da, prema tome, se ovde govori o jednoj unapred donetoj presudi. Vi ste dobili to pismo, gospodine Mej, ja ne znam da li ste ga razmotrili sa svojim kolegama, ali ja na osnovu ovoga Ö

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vratićemo se na ovu temu kad se podignu zavese i kad započnemo sa svedokom, a tada ćemo da saslušamo i gospodina Vladimirova o tome. Dakle, pozabavićemo se sa svim tim kada saslušamo svedoka. Molim da se sada uvede svedok u sudnicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U vezi sa pojavljivanjem svedoka, ja mislim da je neprihvatljiva praksa da se počinje, pa prekida ispitivanje svedoka, zato što druga strana nije u stanju da se organizuje i ovo nije prvi put. Prema tome, neka pomere sledećeg kada se ovaj završi, ili neka ne počinju ovog, ako čekaju sledećeg.

SUDIJA MEJ: Hajde da sada ne gubimo više vremena. Videćemo kako ovaj svedok napreduje. Naravno da bi bilo bolje da se svedok završi, ukoliko je to moguće, međutim, može da dođe do spleta okolnosti kada svedoci dolaze iz inostranstva, kada to nije moguće. Mi ćemo pokušati da započnemo i završimo sa ovim svedokom pre nego što sledeći svedok započne. Da. Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK C-037: Zaklinjem se da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa drugo

sam istine.

SUDIJA MEJ: Hvala. Izvolite, sedite. Da, gospođo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, razmotrićemo lične podatke i politički razvoj ovog svedoka za vreme prvih 20 minuta i želela bih da pređemo na privatnu sednicu, jer ako to uradimo na otvorenoj sednici, njegov identitet će moći da se otkrije.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, u vezi stvari koju ste pomenuli pre nego što je svedok počeo da daje iskaz i pritužbe gospodina Vladimirova, čekamo prevod bugarskog članka. Treba da ga dobijemo u ponedeljak i onda ćemo da čujemo vaše mišljenje o tome. I vi, gospodine Vladimirov, očigledno treba da imate kopiju članka, prevod i kad ih dobijete, saslušaćemo vaš odgovor na ono šta gospodin Milošević iznese.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: Naravno, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Nadam se da ćemo time da se pozabavimo u ponedeljak. Da, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, sada smo na otvorenoj sednici i ja bih želela da vas potsetim da sada ne koristite svoje ime i da ne govorite o svojim položajima koje ste imali tokom događaja o kojima se radi. Samo za zapisnik, broj je C-037. Kada je osnovana SDS, Srpska demokratska stranka u Hrvatskoj?

SVEDOK 037 – ODGOVOR: Osnovana je negde početkom 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je učestvovala na višepartijskim izborima u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da, učestvovala je. I dobila je nekoliko mesta u

Saboru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle nije dobro prošla na izborima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je jedan ogranak osnovan i u Zapadnoj Slavoniji, ili uopšte u Slavoniji?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste osnovano je u Slavoniji, cijeloj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na kojim teritorijama u Hrvatskoj je delovala stranka?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Djelovala je na prostoru Dalmacije, Like, Banije, Korduna, Slavonije, a bila je i u Zagrebu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možda niste dobro razumeli moje pitanje. Mene je zanimala stranka u Slavoniji.

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: SDS u Slavoniji je postojala od Kutine do Vukovara.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je Zapadna Slavonija, Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da SDS nije dobila mnogo mesta u hrvatskom Saboru? Za koga su, onda, glasali Srbi u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: U to vreme je većina Srba glasala za SKH, SDP, Savez komunista Hrvatske, Socijaldemokratska partija, na čijem čelu je bio Ivica Račan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste nam da ste se učlanili u SDS, zašto ste to učinili?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Zbog toga što stranka SKH SDP nije razumjela potrebe i probleme Srba u Hrvatskoj koji su se pojavili posle završenih prvih izbora koje je dobio HDZ. I nije više zastupala interese Srba. Tada je među Srbima nastala potreba da se osnuje politička partija koja bi njih organizirala i artikulirala njihove zahtjeve i potrebe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta su bili otvorena pitanja za Srbe u

Hrvatskoj u to vreme? Šta su bile njihove potrebe?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, to je bio položaj Srba. Pošto je stranka koja je pobedila proglasila Srbe nacionalnom manjinom, radilo se o statusu Srba, o njihovim privilegijama, njihovim visokim pozicijama. Srbi su htjeli da odgovore da žele da zadrže pozicije kakve su imali, znači stečena prava, autonomiju, a nijedna partija nije bila spremna da tada o tome razgovara.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Srbi u Hrvatskoj u to vreme imali veći, proporcionalno veći broj pripadnika u policiji i vojsci nego što ih je bilo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Srbi u Slavoniji imali tesne veze sa SDS-om, odnosno vođama SDS-a u Kninu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Imali su sa Jovanom Raškovićem, ali ne sa Milanom Babićem i njegovim krilom SDS-a.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto ne?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, Jovan Rašković je imao demokratsku opciju, opciju dijaloga, pregovora, a Milan Babić je postao dosta isključiv, netolerantan i nije bio za dijalog i nije bio za pregovore.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Za šta se on zalagao? Šta su bili njegovi predlozi rešenja za Srbe?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je smatrao da Srbi trebaju imati autonomiju, prvo teritorijalnu, a kasnije je pokazao želju da ne budu u Hrvatskoj, da prekine sve kontakte sa hrvatskom Vladom, da ne vodi razgovore sa njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada su postali očigledni, u kom trenutku su postali očigledni ti drugačiji ciljevi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Negdje, ja bih rekao već početkom 1991. godine kada je bio referendum u Hrvatskoj za oцепljenje, gospodin Babić je htio da se vodi referendum za prisajedinjenje Srbiji, dok su ostali hteli da bude referendum za ostanak u Jugoslaviji. Tu se počela pokazivati drastična razlika kod Babića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Doći ćemo na pitanje referenduma nešto

kasnije. SDS u Slavoniji, recite da li su oni videli svoju budućnost unutar Hrvatske države?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ta platforma koegzistencije imala šanse?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Je, imala je šanse. Ja mislim da se to moglo napraviti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je poznat entitet, odnosno područje pod nazivom Gorski Kotar?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste, takođe mi je poznato. Tamo su Srbi činili jednu većinu, jednu enklavu, koja je, takođe, zagovarala ostajanje unutar Hrvatske. Oni su zaista ostali u okviru Hrvatske i sačuvali svoje kuće i svoje živote.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Taj Gorski Kotar, da li je deo Krajine, područja Knina ili se nalazi u bilizini njega?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je uz samu Krajinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo rata u tom delu, regionu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo političara SDS-a koji su bili aktivni na tom području?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste, bilo je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji su stav oni više zastupali: radikalni stav gospodina Babića ili su bili više za slavonski pristup?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Išli su na razgovor u Zagreb i postigli su dogovor?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I niko im nije naučio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada govorimo o srpskim liderima u

Kninu, spomenuli ste gospodina Babića. Da li je on bio jedini sa radikalnim pristupom?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije. Bio je i David Rastović, Boško Božanić, Đoko Vještica iz Gradačca i neki drugi, Martić ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su oni u Kninu održavali skupove?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako, kada se to dogodilo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jedan put u mjesec dana, jedan put u dva mjeseca, zavisno od potreba za koje su oni smatrali da su važne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje godine? O kom vremenskom periodu sada govorimo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Govorimo, još uvijek, ja bih rekao, o kraju 1990. i početku 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na koji način su hrvatska Vlada i hrvatski narod prikazivani na takvim skupovima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, govorili su o ustašama, o Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, o događanjima iz Drugog svjetskog rata, na taj način su portretirani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta su lideri u Kninu govorili o situaciji srpskog naroda u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, govorili su da su oni ugroženi, da teško žive, da su u opasnosti, da trebaju imati državu u kojoj bi se osećali sigurnije, da sa hrvatskom Vladom nema pregovora, da su to ekstremisti, da su to ustaše.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Srbi bili u opasnosti u to vreme, u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. U to vrijeme, ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vratićemo se na to nešto kasnije. Upravo ste pomenuli da Srbi treba da budu bezbedni u srpskoj državi. Šta je rečeno o srpskoj državi? Koje bi trebalo da budu granice te države?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, što se tiče naroda Knina, bili su zadovoljni ako bi Krajina bila zajedno sa Srbima iz Bosne i sa Jugoslavijom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, želela bih da ovom svedoku pokažem jednu kartu. To je dokazni predmet 340, tabulator 3, u fascikli koju imate u rukama. Gospodine, ovo je mapa Jugoslavije i na ovoj mapi je povučena jedna linija. Hoćete li, molim vas, da pogledate tu crtu i da je pokažete svojim pokazivačem. Da li ta crta vama nešto govori? Kakva je to linija? Šta ona povezuje?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ta crta povezuje ideju o kojoj je Vojislav Šešelj govorio, da su srpske granice na liniji Karlobag - Karlovac - Ogulin - Virovitica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ta crta, po mišljenju Šešelja, trebalo da bude nova granica srpske države?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to država koja se ponekad naziva imenom "Velika Srbija"?

SUDIJA MEJ: Mislim da svedok treba da odgovara na pitanja pre nego da mu se nude odgovori. Kojim se imenom ta država nazivala?

SVEDOK C-037: "Savez srpskih zemalja" ili "Velika Srbija".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi ikada čuli da gospodin Šešelj to govori?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da, često.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kom periodu ste ga čuli da to govori?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: To je govorio 1990., 1991. godine i sve do današnjih dana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi saznali da je on to spominjao? Da li ste vi to lično čuli, da li ste vi lično čuli da je on to govorio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Preko medija, u svojim govorima. Ne sećam se da sam ga lično čuo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ideja o tome da će Srbi da budu sigurni u svojoj državi, recite da li ste ikada čuli da je gospodin Milošević nešto govorio o tome?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Mislim da je davno bila rečenica da bi svi Srbi trebali živiti u jednoj državi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je to rekao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Gospodin Milošević

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim sudskog poslužitelja ...

SUDIJA MEJ: Jeste li završili sa tom kartom? Onda ovaj fascikli treba da se dodeli dokazni broj.

sekretar: To će da bude dokazni predmet Tužilaštva broj 326.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mogu li da nastavim, časni Sude?

SUDIJA MEJ: Da

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da ste to još davno čuli. Kada ste čuli da je gospodin Milošević to rekao: "Svi Srbi u jednoj državi?"

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja mislim da je to bilo negdje 1989. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kojoj prilici?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja mislim da je to bilo na Kosovu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to bio jedini put da ste ga čuli da to kaže?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Čuo sam ga jednom kasnije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kojom prilikom ste to čuli?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne sjećam se sada.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vratimo se opet na gospodina Šešelja. Kakvu vrstu države je on imao na umu, u smislu nacionalnog sastava takve države?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Mislio je na državu Srba, a što se tiče Hrvata, bilo bi najbolje za njih da idu u Hrvatsku. To znači da bi to bila država samo Srba.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je, takođe, pominjao ... Vi ste rekli da je pominjao Hrvate. Da li je takođe pominjao i druge nesrbe?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Govorio je i o Muslimanima, Albancima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je govorio o njima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, rekao je da Albanci treba da žive u Albaniji (Albania). Ne mogu da se sjetim šta je rekao za Bošnjake.

prevodioci: Da li bi, molim vas, svedok mogao da govori glasnije ili da se približi mikrofonu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li biste mogli da se približite mikrofonu ili da govorite malo glasnije? Kakvu vrstu medijske promocije je u tom periodu dobijao gospodin Šešelj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa on je bio dosta prisutan na televiziji i u štampi. Svi njegovi govori su bili prikazivani. Novinari su ga posvuda pratili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se to odnosi i na medije u državnom vlasništvu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O kojim godinama sada govorimo? Tokom kojih godina se dešavalo da su ga pratili i o njemu dosta izveštavali?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: 1991. godine, najviše. 1992., 1993. godine, nadalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad su se njegove izjave pojavljivale u medijima, da li su mediji takve izjave komentarisali ili kritikovali?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije bilo kritike, a nije bilo ni posebnih komentara. Bila mu je data puna sloboda da govori. Jedini koji su ga kritikovali su bili nezavisni mediji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li sada govorimo o medijima uopšte, ili o medijima u Beogradu i Srbiji?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: U Beogradu i Srbiji, to govorim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako uporedimo državne medije i nezavisne medije, koliki su publicitet nezavisni mediji imali u poređenju sa državnim medijima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jako ograničen je bio nezavisni medij, pogotovo televizijski. On je bio ograničen možda samo na dio Beograda, možda, a što se tiče novinskih, nisu imali dovoljno sredstava, pa su bili vrlo ograničeni. Koliko sam čuo, bio je mali broj publikacija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Milošević kritikovao gospodina Šešelja zbog njegovih radikalnih govora? Da li ste tako nešto ikada čuli?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nisam to nikada čuo. Čuo sam o tome kasnije, tada su imali neke sporove, ali to je bilo 1996., 1997. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste to čuli 1996., 1997. godine?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Tada su bili izbori u Jugoslaviji. Šešelj je optuživao Miloševića za pad Krajine, a Milošević je još više optuživao Šešelja za njegove ekstremne ideje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A drugi zvaničnici u Beogradu na visokim položajima, članovi Predsedništva i drugi srpski zvaničnici, da li su oni kritikovali ili odbacili Šešeljeve izjave?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nisam nikad čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A kad se situacija zagrejala, da li su beogradski mediji pokušali da smire situaciju u Hrvatskoj?

SUDIJA MEJ: Mislim da shvatam šta hoćete da kažete. Recite koji je to paragraf iz sažetka. Mogu da vam kažem da ne mogu da ga pronađem. Možda bi bilo od pomoći kada bismo se vratili na sažetak.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada smo na paragrafu 19. Tu se govori o beogradskim medijima

SUDIJA MEJ: Dobro, moramo da idemo dalje. Molim da idemo dalje, malo brže. Da, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Vi se uvek žalite na traćenje vremena. Ovo je zaista traćenje vremena. Kako može biti ovaj svedok kompetentan iz njegove zabiti da ocenjuje situaciju u Beogradu? Otprilike kao i svaki drugi od 10 miliona stanovnika. Šta ovo znači?

SUDIJA MEJ: Nije važno, on može da kaže ono šta je sam čuo. Međutim, idemo dalje. Ovo nam u ovom trenutku neće biti od velike pomoći.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su vlasti u Srbiji podržavale političare u Kninu, političare SDS-a u Kninu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na koji način?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pružena im je ta mogućnost da su se preko medija vrlo često čuli, a čuli su se veći dio vremena. Mislim na Babića i njegov tim

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste ideju o državi u kojoj bi Srbi bili sigurni. A šta je trebalo da se dogodi Srbima koji su živeli van granica te države koju ste pokazali?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa po mišljenju tih ljudi, oni su trebali da dođu, ako žele da žive sa Srbima u Krajini ili u toj srpskoj državi, ili, ako ne, neka ostanu da budu u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je trebalo da se dogodi sa nesrbima koji su živeli na tim srpskim teritorijama, kao što je Knin?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Oni nisu bili baš poželjni na prostoru Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate? Ko je to rekao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa to je govorio Šešelj najviše.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta su govorili lideri u Kninu, oni koje ste pomenuli?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Oni su za Hrvate koji su podržavali Franju Tuđmana govorili da su podržavali ustašku državu i bili produžena ruka toga i na taj način su bili zastrašivani i da bi bilo najbolje za njih da žive u svojoj hrvatskoj državi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se SDS Zapadne Slavonije u jednom trenutku odvojio od SDS-a Istočne Slavonije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste, odvojio se 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zbog čega?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Zbog toga što se u Istočnoj Slavoniji stvar radikalizirala na čelu sa Goranom Hadžićem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na koji način su se radikalizirali?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Oni su osnovali Nacionalno vijeće Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema koje je kasnije preraslo u SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem. Bez kontakata sa nama i bez dogovora sa nama, znači hteli su da djeluju nezavisno od nas. Ni mi nismo više išli u pregovore sa njima .

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Srbi u Zapadnoj Slavoniji, da li su svi delili taj politički stav da situacija treba da se reši pregovorima ili je bilo i ljudi drugačijih stavova?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Bilo je radikalnih ljudi koji nisu prihvatili politiku dijaloga, koji su smatrali da situaciju treba riješiti drugačijim metodomama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako su se oni ponašali prema onoj frakciji koja je bila za pregovore?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nazivali su nas "pregovaračima", "izdajicama", "Tuđmanovim ljudima", da smo za Hrvatsku, a ne za Srbiju, da je najbolje da odemo. Pretili su našim životima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znete li gradonačelnika Vrgin Mosta i znate li šta se sa njim desilo? Možete li da nam kažete?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Znao sam ga. On je poginuo 1992. godine na području opštine Vrgin Most. Pričalo se da ga je ubila kninska policija, jer je on bio za odvajanje od kninske politike koja je bilo veoma isključiva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste Jovana Raškovića iz Knina. Kako se razvijala njegova politička karijera?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je imao veliki uspon. Bio je jako prihvaćen od naroda. Znao je pogoditi njih u dušu, što oni misle i što žele. Kasnije je imao problema sa radikalima u Kninu, najviše sa Babićem i njegovom

grupom ljudi. On je bio za pregovore sa Hrvatskom. Išao je kod Tuđmana i njegovih saradnika. I kod njih je bio ismijan, ovaj, sniman je razgovor da ga se diskriminira u svakom smislu. To su iskoristili ekstremisti u Kninu koji su mu okrenuli leđa i tako da je onda Babić osnovao SDS Krajine kako bi se odvojio od Raškovića, kao izvornog SDS-a koji je bio za pregovore. I onda je on stvarao svoju paralelnu stranku uz SDS, a koja je trebala da bude u cijeloj Hrvatskoj. Onda je nakon nekog vremena Rašković otišao za Beograd. Nije mogao izdržati pritiske koje je imao u Kninu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on imao podršku Beograda? Da li je imao podršku gospodina Miloševića?

SVEDOK C-037 - ODGOVOR: Ne, nije. Nije imao nikakvu podršku, bar koliko sam ja s njim razgovarao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je Jugoslavija počela da se raspada, kakva je bila atmosfera, kakvo je bilo raspoloženje kod srpskog naroda u Hrvatskoj? Da li je on bio uplašen?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Srbi su bili jako uplašeni, u Hrvatskoj, jer se raspadala država u kojoj su dobro živeli, a stvarala se hrvatska država u kojoj je rastao ekstremizam i gdje prvi ljudi te države nisu pričali dobro ni o Srbima, niti naročito svetlo o njihovoj budućnosti

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre nego što je izbio rat, da li je došlo do masovnog otpuštanja Srba sa njihovih radnih mesta, sa raznih položaja?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste, to je bilo u centralnom djelu Zagreba, u Bjelovaru, Splitu i drugim mjestima gdje su bili veliki gradovi, dok u mjestima gde su Srbi bili većina, kao taj kninski dio, banijski, tamo nije bilo otpuštanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zbog čega su Srbi otpušteni?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Najpre su otpušteni iz policije, jer je tada aktuelno rukovodstvo htjelo da smanji broj policajaca Srba, a da regrutuje svoju policiju, svoje ljude iz svoje stranke, a to je stvaralo podozrenje i strah kod Srba. Znači počelo je sa policijom, a onda je kasnije prešlo u državne organe, u sud, u pravosuđe, u sve druge državne institucije, gdje su Srbi do tada radili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre nego što je izbio rat, da li su Srbi isterani iz Vukovara i Osjeka, govorim o periodu pre rata?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Znam da je bilo incidenata u Vukovaru i nešto

malo u Osijeku, 1991. godine u Osijeku, ali ne znam za neke šire razmere.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre izbijanja rata u avgustu 1991. godine, da li je bilo ubijanja Srba?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Čuo sam da je bilo takvih incidenata u Vukovaru, to sam kasnije čuo, ne pre samog rata.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znete li osobu po imenu Tomislav Merčep?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Merčep, da, znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta znate o njemu, čime se on bavio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Za njega sam čuo da je bio u Sekretarijatu za narodnu odbranu opštine Vukovar, da je on sa grupom istomišljenika koji su bili ekstremisti proganjao Srbe, da ih je u ratu i ubijao. Njemu se pripisuje da je na području Vukovara ubijao Srbe, pripisuje mu da je ubijao na područja Pakračke poljane, tamo kod Pakraca, kod Karlovca i u drugim djelovima Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je bilo za vreme rata?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: To je bilo za vrijeme rata, a pripisuje mu se da je on, prije rata, u Vukovaru zastrašivao Srbe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on ili njegovi Ö

SUDIJA MEJ: Mislim da odlazimo predaleko. Ovaj svedok nije objasnio na osnovu čega on ima određena saznanja. To zvuči kao "rekla-kazala" u neku ruku. Nije od velike pomoći Pretresnom veću. Da li možemo da se bavimo direktnim dokazima, da dobijemo nešto od njega što govori na osnovu sopstvenog znanja, kao što su događaji iz njegove opštine. Možda bi nam pomoglo kad bismo prešli na "balvan revoluciju" i počeli hronološki da pričamo o događajima.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ovaj svedok je bio na takvom položaju da je mogao da zna dosta toga i govorimo o nečemu šta je optuženi pomeno u svojoj uvodnoj reči. Govorimo o Tomislavu Merčepu. Ovaj svedok je bio u Slavoniji.

SUDIJA MEJ: Šta ste čuli da je govorio gospodin Merčep? Da li ste čuli da je rekao nešto šta je relevantno za naš Predmet, ili ste videli da je nešto konkretno uradio?

SVEDOK C-037: Nisam ga vidio da je nešto uradio, ali je pretio Srbima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li dozvoljavate samo poslednje pitanje na ovu temu? Da li je kasnije pokrenuta istraga protiv njega i njegovih ljudi i da li je on osuđen za ratne zločine protiv Srba?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Protiv njega je bila istraga i protiv njih se sada vodi suđenje u Hrvatskoj, ali još nisu osuđeni. Protiv njih je pokrenuta optužnica za zločin u Pakračkoj Poljani protiv Srba.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, pre nego što pređem na "balvan revoluciju", htela bih da zamolim ovog svedoka da mi kaže nešto o jednoj traci koju je video, traci koja se odnosi na generala Špegelja i molim vašu dozvolu za to, jer se to tiče stvaranja jedne atmosfere među srpskim narodom u kojoj su sve ove stvari postale moguće.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se sećate da ste ikad videli jednu video traku na kojoj se nalazi snimak hrvatskog generala Špegelja?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste, video sam tu snimku koja je puštana na televiziji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se čulo na traci, šta je Špegelj govorio na traci i ko je tu traku napravio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Traku je napravila vojska, JNA, a Špegelj je na toj traci govorio kako treba ubijati oficire, kako treba napadati kasarne, kako sve to treba destabilizirati. U tom smilu je bio govorio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako znate da je taj snimak napravila JNA?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa tako je bilo javljeno na televiziji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj video snimak, da li je on imao nekog uticaja na vas, da li je imao nekog efekta?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa jeste, jako nas je sve uznemirio kad smo videli da se govori o uvozu oružja, da se govori o naoružavanju, da se govori o

ubijanju oficira, da se napadaju kasarne. I tada, od tog trenutka, Srbi su počeli masovono da traže oružje radi samozaštite, jer su se bojali da nisu više sigurni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakav ste vi imali pristup srpskim medijima pre rata i u toku rata?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa u toku, prije rata se pratila jugoslovenska televiziju, srpska televiziju iz Beograda i hrvatska i bosanska, a tokom rata se preko Banja Luke pratila srpska televizija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali pristup hrvatskim medijima, da li ste gledali hrvatske medije pre i za vreme rata?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesmo. Samo bilo je otežavajuće tamo, u Zapadnoj Slavoniji, jer nije bilo struje, pa su jedino mogli da gledaju ovi koji su imali agregat i oni koji su imali tranzistor.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da su Srbi tražili oružje i želeli da organizuju samoodbranu posle puštanja te trake o Špegelju. Da li su izbili neki manji sukobi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa bio je incident u Pakracu 2. marta 1991. godine. To je bio prvi incident. To je bio sukob između hrvatske policije i policijske stanice u Pakracu?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre nego što pređemo na događaje u Pakracu, da li ste ikada čuli za izraz "balvan revolucija", a vezano za Knin?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se to desilo u Kninu? Šta je nazvano "balvan revolucijom"?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa tako je nazvano u trenutku kada su na prilazima Knina od Dalmacije, na cesti dovučena stabla ili su zakrčeni prolazi istrešenim kamenjem, kako bi bio preprečen prolaz tim komunikacijama. To je počelo kada se Martić odrekao hrvatske policije i njihovih ingerencija nad njim. To je bilo 17. avgusta 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da se to dogodilo kada je Martić napustio hrvatsku policiju. Šta to znači?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On više nije prihvatao da bude pod kontrolom policijskih snaga, ministarstva iz Zagreba. On je priznavao samo funkciju poli-

cije Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ti putevi koji su bili blokirani kasnije otvoreni i na koji način?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Oni nisu otvarani sve do 1995. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je hrvatska policija pokušala da uđe u Knin?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa pokušavala je, ali nije bilo moguće.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto to nije bilo moguće?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Došlo bi do oštrih sukoba kao što je bilo na Plitvicama, kad je krenula policija da zauzme Plitvice, da ih stavi pod kontrolu hrvatskih vlasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zar hrvatska policija nikad nije pokušala da preuzme, ili da zauzme, ili da uđe u Knin?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja mislim da su oni kretali, ali su se vraćali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste pomenuli događaje u Pakracu. Kada su se oni dogodili?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Dogodili su se 2. marta 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta se tada dogodilo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Došlo je do sukoba lokalne policije sa specijalnom policijom iz Zagreba koja je uslijedila nakon raspuštanja policije koju je ministarstvo poslalo u Pakrac kao pojačanje, odnosno da izjednači po nacionalnom sastavu, to je bilo različito, zbog čega je, navodno, ministarstvo poslalo nekoliko novih policajaca. Tako da je u Pakracu dio bio policajaca sa starim oznakama na kapama koji su nosili zvijezdu, a novi policajci koji su došli, su imali šahovnicu. Na optužbu da su oni, ti novi policajci odnosili oružje iz policijske stanice kućama, zapovjednik policije je usmeno tražio kod gradonačelnika i predsjednika Skupštine Pakraca da se njih raspusti i da se njemu da mandat da sazove novi, svoj rezervni sastav policije koji je bio tad sastavljen od Srba. To je učinjeno, ovoga, 1. marta ujutru, da bi 2. marta ujutru hrvatska policija došla u Pakrac da preuzme kontrolu, da razoruža taj rezervni sastav policije i da uspostavi novu policiju po mjeri zakona.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je neko poginuo tokom tog incidenta?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Tokom tog incidenta nije niko poginuo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se o tome izveštavalo u medijima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Na različite načine. Srpski mediji su tada prikazivali to da je to ubijanje Srba, pominjali su se neki popovi koji su bili pravoslavni. Hrvatski mediji su govorili o pobuni, srpskoj, odnosno četničkoj, a u stvari je bio tada ... Na svu sreću da niko nije poginuo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako je ova situacija u Pakracu, na kraju, rešena: borbom ili pregovorima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Situacija je rešena pregovorima, tako što je policija zaposjela, nova. U Pakrac su došli predstavnici JNA i ministarstva, saveznog ministarstva i pregovarali sa predstavnicima hrvatskih vlasti iz Zagreba. Došlo je do razoružavanja rezervnog sastava policije i predaje oružja u ruke hrvatskom MUP-u.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih želela da pređem na događaje na Plitvicama. Šta se desilo na Plitvicama?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Na Plitvicama je došlo do sukoba isto hrvatske policije koja je trebalo, jer je to bilo prostor koji je držala srpska policija na Plitvicama, da preuzme. I oni su se tamo sukobili sa srpskom policijom, gdje je bilo mrtvih i tamo je uhapšen i Goran Hadžić i Boro Savić koji su išli dan prije toga, iz Obrovca za Vučovar.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada se to desilo na Plitvicama?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: 1. aprila 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi bili tamo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja sam prolazio. Prošao sam tuda nekoliko sati prije, jer je sastanak bio u Obrovcu, gdje se veći dio SDS-a sastao. I dugo smo vijećali. Prihvatili smo da idemo u dijalog i razgovor sa hrvatskim vlastima i da se sve riješava mirnim, političkim putem. Pošto je nama bilo bliže kući, otišli smo, a neki drugi se zadržali da prenoće u hotelima, kao Goran Hadžić. I oni su tada bili lišeni slobode, drugi pretučeni i tako dalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, ne treba toliko da ulazite u

detalje. Da li je Šešelj bio umešan u događaje na Plitvicama?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne sjećam se toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA intervenisala na Plitvicama?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. JNA je intervenisala i razdvojila sukobljene strane, da se taj sukob ne širi i da ne eskalira.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Srbi zadržali kontrolu nad Plitvicama posle toga?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste, takođe, da ste se toga dana pripremali za pregovore sa hrvatskom Vladom. Da li su ti pregovori ipak održani?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Održani su pregovori dan prije toga. Kada smo pošli na razgovor, mi smo rekli da ćemo se dogovoriti o pregovorima, a prvo su bili ponovljeni pregovori sa hrvatskom Vladom oko smirivanja stvari koje su narasle u Borovom Selu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se desilo u Borovu Selu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: U Borovom Selu su počele provokacije od strane Hrvata, prvo u tom srpskom selu i onda su Srbi zatvorili prilaz Borovom Selu, a kad se to dogodilo, Goran Hadžić i Boro Savić su bili uhapšeni. Oni su tamo uživali veliki autoritet. Mi smo pomogli, zajedno sa hrvatskim vlastima, da se njih oslobodi i vrati u Borovo Selo. Mi smo ih vratili i tražili da se prolazi ka Borovom Selu otvore, što su tamnošnji Srbi i učinili. Posle nekoliko dana hrvatski MUP je došao i počeo pucati po selu i došlo je do velikog sukoba između Srba i hrvatske policije i do pogibije hrvatske policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA intervenisala?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. Intervenisala je JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je srpski narod nastavio da kontroliše Borovo Selo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se desilo u julu 1990. godine u Srbu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Imali smo veliki skup Srba, gdje je osnovano

Srpsko nacionalno vijeće, gdje je došao veliki broj Srba iz Hrvatske, ali i veliki broj Srba iz Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su bili pozvani ... Pre svega, da li ste vi bili prisutni na tom skupu Srba?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesam. I ja sam bio prisutan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zbog čega su tamo bilo bosanski Srbi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa oni su željeli pokazati nedeljivost od Srba iz Hrvatske i da žele da ostanu u jednoj državi i da pruže svoju podršku Srbima iz Hrvatske?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li tu je bilo i političara iz Beograda?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Bio je Vojislav Šešelj, ali tada još nije bio aktuelan. On je samo prolazio, nije držao ni govor, a druge nisam primjetio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zbog čega je osnovano to Srpsko nacionalno vijeće i koja je bila njegova svrha? Koji su bili njegovi zahtevi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja sad ne mogu baš tačno reći koji je bio njihov cilj, ali mislim da je iza toga bio Milan Babić, da postane važnija ličnost, ali takođe da se Srbi artikulišu, da kažu da ih ima, da ostaju zajedno, da se njihovo pitanje rešava u sastavu jedne države, da se Hrvatska mora urazumiti, u smislu da reši pitanje Srba koje im postavljaju i da, na neki način, pokažu svoju snagu u jedinstvu i broju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je osnovano Udruženje Opština Severne Dalmacije i Like?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa mislim negdje ubrzo posle tih događaja. Negdje krajem 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I koji je bio povod za osnivanje ove organizacije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa jedan od razloga je bio što se oni više nisu slagali sa SDS-ovim stavovima u Hrvatskoj i što su imali autonomnu politiku i u ovim opštinama su bili ljudi koji su bili istomišljenici. Nisu htjeli imati više nikakvih kontakata sa Hrvatskom i stvarali su svoj autonomni prostor gdje mogu voditi svoju autonomnu politiku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Srpsko nacionalno vijeće koje je osnovano u Srbu, da li je trebalo da pokriva sve srpske teritorije u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne, nije trebalo. Tada se nije definisao prostor koji će on pokrivati. Barem se ja ne sjećam da su utvrđene granice koje bi on trebao pokrivati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Srpsko nacionalno vijeće imalo podršku u Beogradu? Znete li to?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: To ne znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je slična institucija osnovana za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. Kasnije je osnovano Srpski nacionalno vijeće Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Bio je osnovan početkom ili tačnije krajem 1990. godine, najkasnije početkom 1991. godine. Ne znam tačno datum.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Zapadna Slavonija bila deo toga?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne, nije bila dio toga Zapadna Slavonija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto nije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nismo imali svoje predstavnike tamo. Sa nama se nikada nije razgovaralo. Nismo u tome učestvovali i onda smo smatrali da nismo dio toga. Možda su oni pretpostavili da treba da budemo i mi, ali sa nama se o tome nije razgovaralo nikada

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, želela bih sada da pokažem svedoku jedan dokazni predmet. To je C124, a da li je to tabulator Ö

SUDIJA MEJ: Morate da sredite malo te dokazne predmete. Ovde imamo nešto šta je opisano kao dokazni predmet za svedoka C-037. Možda bi bilo praktično ako to tretiramo na način na koji smo ranije tretirali dokaze predmete za svedoke, a to je da se celom tom svežnju dokumentata dodeli dokazni broj, a pojedinim dokumentima unutar toga broj tabulatora.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, to smo upravo tako i pripremili. Samo ja ne znam

koji je to sada tabulator?

SUDIJA MEJ: Mora onda da se prvo ovom svežnju dokumenata dodeli dokazni broj.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva 327 .

SUDIJA MEJ: Mislim da to moramo sada da tretiramo kao tabulator 124.

sekretar: Časni Sude, ja mislim da je to tabulator 2.

SUDIJA MEJ: Tabulator broj 2. Dobro.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da su u fascikli 19 dokumenta pređana onim redosledom kako ću ja da ih koristim, zato Ö

SUDIJA MEJ: Da?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možete da sledite taj redosled.

SUDIJA MEJ: Da, shvatam. Međutim, radi se o tome na koji način će to da uđe u spis. Ali dobro. Kada dobijemo te dokazne predmete, onda će sekretar da nam kaže broj tabulatora, tako da to možemo i formalno da ubeležimo. Znači ovo je tabulator 2. Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, ovo je pismo Srpskog nacionalnog vijeća Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema od 28. maja 1991. godine, a upućeno je saveznom Predsedništvu u Beogradu. Pismo je potpisala osoba po imenu Ilija Petrović. Da li poznajete tu osobu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. Poznajem je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je to? Na kom je položaju bio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je bio u to vrijeme u tom vijeću Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Ne znam tačno koju je poziciju imao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je tada bilo poznato da je takvo pismo upućeno Predsedništvu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U srednjem pasusu ovog pisma, tamo gde stoji da su Srbi bez odbrane pred hrvatskim državnim terorom, da li vidite taj red? Časni Sude, u prevodu je to drugi paragraf u prvoj trećini.

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Vidim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su građani u Zapadnoj Slavoniji bili izloženi državnom teroru?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: U to vrijeme ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A nešto niže u istom pasusu stoji da sve policijske stanice u Hrvatskoj imaju poverljive liste u kojima su upisana imena Srba, koji su, navodno, učestvovali u oružanoj pobuni i koje treba uhapsiti ili ubiti. Da li je to tačno? Da li je to važno za Zapadnu Slavoniju?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja mislim da tada nije niko bio hapšen, niti je tada iko bio likvidiran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u zadnjem pasusu spominje se opasnost po opstanak srpskog nacionalnog bića. Da li je srpsko nacionalno biće bilo u opasnosti u Zapadnoj Slavoniji?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Od ovog svedoka, "Kroacija 37", traži se da komentariše pismo Srpskog nacionalnog vijeća Istočne Slavonije, gde on sam govori o nasilju i ubijanju u Borovu Selu i tako dalje, a pitanje mu se postavlja da li je nešto tako bilo u Zapadnoj Slavoniji, da bi se demantovalo ono što piše u Istočnoj Slavoniji. Mislim da je to krajnje nekorektno i da je vaša dužnost da upozorite na ovakvo nekorektno vođenje ispitivanja

SUDIJA MEJ: Svedok može da odgovori na pitanja o stvarima koje on zna. Ako ne zna odgovor, može tako da kaže. A kad je reč o težini njegovog iskaza, to je nešto o čemu vi možete unakrsno da ispitujete, a mi ćemo o svemu tome morati da odlučimo na kraju. Međutim, sada, ukoliko on ima saznanja o stvarima kao što su događaji u Slavoniji u to vreme, on o njima može da govori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To pismo se odnosi na Istočnu, a ne na Zapadnu Slavoniju

SUDIJA MEJ: Čuli smo šta želite da kažete. Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Želim da se i ovo uvrsti u spis.

SUDIJA MEJ: Ukoliko se ne iznese prigovor, ceo ovaj svežanj dokumenata će da bude uvršten u spis.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro. Hvala. A sada bih želela da svedoku pokažemo jedno drugo pismo. Nosi oznaku C182 i mislim da je to tabulator 3. Gospodine, vidite da je ovo još jedno pismo upućeno od strane Ilije Petrovića i to ponovo saveznom Predsedništvu, 4. avgusta 1991. godine. U njemu je prva rečenica u kojoj stoji da Srpsko nacionalno vijeće ne prihvata bilo kakvu i bilo čiju ponudu za stvaranje političke i kulturne autonomije srpskog naroda u Hrvatskoj. Moje pitanje je: da li je u to vreme takva ponuda bila izneta, pre izbivanja rata?

SVEDOK C037 - ODGOVOR: Bila je ponuda od same hrvatske strane da bi se trebalo riješiti pitanje autonomje Srba u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postignut dogovor u vezi sa tim, ili je ta ponuda odbijena?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ta ponuda je bila odbijena. Nije bilo razgovora sa Kninom, nije bilo ni razgovora sa Istočnom Slavonijom. Niko nije o tome razgovarao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, to je bilo pitanje u vezi s tim dokumentom. Gospodine, pomenuli ste Gorana Hadžića. Gde je on u tom trenutku živio i koji je bio njegov položaj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je živio u Vukovaru. Bio je potpredsednik i zamenik predsednika u regionalnom odboru SDS-a i kasnije je bio u Srpskom nacionalnom vijeću Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Ne znam tačno koju je funkciju tamo imao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje je funkcije kasnije on zauzimao u kasnijim godinama? Možete li da nam kažete koje je funkcije on tada zauzimao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Imao je kasnije, prvo je bio predsednik SAO Istočna Slavonija, tačnije Slavonija, Baranja i Zapadni Srem i bio je kasnije

predsednik republike, RSK.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste se vi lično sa njim susreli?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li možete da opišete njegov karakter?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa ovako: dosta je bio neozbiljan. Volio je lagan život. Nije bio ekstreman u početku, njegova ekstremnost je počela da raste posle hapšenja na Plitvicama, ali uvek je više pažnje posvećivao sebi i svom životu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta mislite kada kažete da on nije bio ozbiljna osoba?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije on bio spreman nikada da razmišlja ozbiljno. A on se neozbiljno ponašao prema takvim potezima, površno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste položaj koji je on imao. Da li je on bio sposoban da bude rukovodilac?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne, nije bio sposoban.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imajući u vidu položaj koji je zauzimao, kako je on onda mogao da obavlja te funkcije, kako je mogao da bude predsednik RSK, odnosno SAO?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa on je obavljao funkciju predsednika RSK kao substitut Babiću i nastojalo se da se mesto Babića postavi njega za predsednika RSK, jer je on tada prihvatao Vensov plan. I u Istočnoj Slavoniji nije bilo nikog drugog ko je imao više političkog autoriteta, jer su njega stalno isticali, ali mislim da nije bio dorastao tom trenutku i tom poslu koji je obavljao. I to se kasnije i pokazalo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da su ga gurnuli na pozornicu. Ko je to učinio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Najpre ljudi na lokalnom nivou, a kasnije je imao podršku i u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete "kasnije", na koji tačno vremenski period mislite?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa mislim na period kad se stvarala RSK i kada je on postavljen za predsednika republike.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko ga je podržavao u Beogradu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa ja mogu reći za Budimira Košutića koji je tada pomogao u kontrolisanju, ali ne znam s kim je on imao kontakte oko toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A Budimir Košutić, na kom je položaju on bio?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je bio tada, ja mislim, potpredsjednik Vlade Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Opisali ste gospodina Hadžića kao osobu koja nije stvari uzimala ozbiljno. Da li je on čovek koji je donosio odluke u SAO Slavoniji i kasnije u RSK?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On ih je iznosio javno, a kad ih je donosio, ja ne mogu znati sa kim se konsultovao da bi mogao da ih donese.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dok je postojalo Srpsko nacionalno vijeće u Krajini i Srpsko nacionalno vijeće za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem, recite koji je stav zauzimala Zapadna Slavonija tokom godine 1990. i 1991.? Da li ste i vi tada formirali neku vrstu foruma, odnosno veća?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. Mi smo kasnije formirali SAO Zapadnu Slavoniju, 1991. godine

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li 1991. godine nastavili pregovore sa Hrvatima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da. Imao sam kontakte tokom cijele 1991. godine, do samog rata.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je SDS u Zapadnoj Slavoniji naoružavao lokalne Srbe i da li su oni osnovali srpske oružane snage?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: SDS nije naoružavao, ali što ne znači da neki ljudi koji su, možda, bili u SDS-u, nisu to činili, ali sama stranka nije. Ali kasnije su sami Srbi formirali Teritorijalne odbrane u općinama u Zapadnoj Slavoniji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada su to učinili i kada ste vi to primetili?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja sam to primjetio posle 19. avgusta, ali je vjerovatno bilo u toku od početka avgusta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa vidio sam kad su počeli da se formiraju štabovi Teritorijalne odbrane, kad su ljudi bili pod oružjem, da postoje komande, a znam da je to nemoguće napraviti za jedan dan ili pola dana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli održavanje referenduma. Želela bih da vam sada postavim nekoliko pitanja u vezi sa tim. Taj prvi referendum srpskog naroda, kada se on održao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Prvi je bio tokom 1990. godine i on je bio za kulturnu autonomiju Srba u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I ko je to inicirao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: SDS Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakvi su bili rezultati tog referenduma?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Većina Srba je glasala za kulturnu autonomiju u Hrvatskoj. Želja je bila da se skrene pažnja na položaj Srba u Hrvatskoj i da se o tome počne razgovarati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada govorimo o drugom referendumu ... Izvinite ... Da li je održan drugi referendum?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. Drugi referendum je održan 12. maja 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu je bio taj referendum?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Taj referendum je bio izjašnjavanje Srba da žele da ostanu u Jugoslaviji, jer Hrvatska je išla sa referendumom 19. maja da želi otcepljenje od Jugoslavije. Srbi su želeli da skrenu pažnju da je njihova želja da ostanu u Jugoslaviji. Međutim, bila je i ideja od strane Babića da referendum glasi "prisajedinjenje Srbiji". Međutim, većina Srba i SDS-a nije bila za takvu formulaciju i ostala je formulacija da Srbi žele ostati u Jugoslaviji.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, molim sada sudskog poslužitelja da svedoku pokaže dokazni predmet broj 2278.

sekretar: To će da bude tabulator 7.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, ovo je zapisnik sa sastanka regionalnog odbora SDS-a održanog 8. maja 1991. godine. Da li se regional-

ni odbor SDS-a sastao toga dana?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se sastao u selu Smrtići?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na ovom dokumentu vidimo dnevni red sastanka. Da li se sećate tog dnevnog reda i tih tačaka dnevnog reda?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. Bio je referendum, ali ne tako, ne kao tačka dnevnog reda. Toga se ne sjećam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj dokument, da li je ovo zapisnik sa tog sastanka?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi obično vodili zapisnik i ako jeste, kako?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Zapisnik je vodio, ovaj, sekretar regionalnog odbora i onda je on zapisnik arhivirao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U posljednjem redu, pre reda u kome piše "završeno u 19.30", spominje se osoba po imenu Željko Mandić. Da li poznajete tu osobu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je to?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je novinar.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on ponekad pristustvovao sastancima odbora SDS-a?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja se ne sjećam. Nisam ga primjetio tamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, želela bih da sada na trenutak pređemo na privatnu sednicu, jer moramo detaljnije da razmotrimo ovaj dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ima jedno pitanje koje bih želeo da raspravimo na privatnoj sednici, ako nemate ništa protiv. Ne bih to tražio da nije hitno.

SUDIJA MEJ: U redu, idemo na privatnu sednicu na dva minuta.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Sada smo na otvorenoj sednici. Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, primetili smo da možda ima nastojanja da se identifikuje i objavi identitet ovog svedoka, ne direktnim sredstvima, već drugim, nešto suptilnijim sredstvima. Svaki način identifikovanja zaštićenog svedoka bi, po našem mišljenju, bilo ozbiljno nepoštovanje ovog Suda i vodilo bi do odgovarajućih sankcija po urednike koji bi preduzeli takve korake, pa bismo pozvali Pretresno veće da podseti urednike na njihove dužnosti.

SUDIJA MEJ: Mi ovim jasno stavljamo do znanja da identifikacija svedoka od strane štampe ili u bilo kom obliku predstavlja nepoštovanje ovog Suda. Svrha ovih zaštitnih mera je da zaštiti svedoke i za to postoji valjan razlog. Mi to ne shvatamo olako i zbog toga bilo koji pokušaj, na bilo koji način da se otkrije identitet svedoka zaista znači nepoštovanje Suda i povlačiće za sobom sankcije. Da, gospođo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je vođstvo SDS-a u Hrvatskoj imalo kontakte sa SPS u Srbiji?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja ne znam za konkretne kontakte koje je, kao lider, Jovan Rašković imao, a za Milana Babića i ostale ne mogu sa sigurnošću reći da su imali bilo kakve kontakte, ali su oni govorili da su imali kontakte.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tako su oni sami rekli?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada su oni to rekli? I da li su to rekli javno ili gde ste vi to uopšte čuli i kako?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Rekli su to na sastancima Glavnog odbora u Kninu tokom 1990. i 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su rekli ili na neki način stavili do znanja sa kim su imali te kontakte?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli da su na tom sastanku u Srbu prisustvovali Srbi iz Bosne. Da li znate da li je rukovodstvo SDS-a u Hrvatskoj imalo kontakte sa rukovodstvom SDS-a u Bosni?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je imao kontakte s kim i kako vi za to znate?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: U početku su bili kontakti između Karadžića i Raškovića, a kasnije između Babića i Karadžića. Oni su sami govorili da idu na te sastanke. O tome je govorio Rašković, o tome je govorio i Milan Babić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li da nam date neki vremenski okvir za to? U kojim godinama su se odvijali ti kontakti?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, to je bilo i 1990. i 1991. godine. Znači već tamo negdje krajem 1990. i početkom 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A vezano za kontakte sa SPS u Srbiji? Da li je bilo i takvih kontakata? Da li ste nešto čuli o tome?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa bilo je kontakata krajem 1990. godine, kada je delegacija predstavnika Srba u Hrvatskoj išla u posjetu kod predsjednika Jovića i kod gospodina Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sada bih želela da odemo na privatnu sednicu, jer smo stigli do sastanaka koji su vrlo specifični i vrlo osobite prirode?

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li smo na otvorenoj sednici? Pomenuli ste Udruženje Srba u Hrvatskoj. Kakvo je bilo to udruženje i ko su bili njegovi članovi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Udruženje se sastojalo od Srba koji su poreklom iz Hrvatske, a koji su živeli i radili u Srbiji. Neki od njih su bili stariji ljudi. Neki od njih penzioneri. Neki su bili oficiri vojske. Njihovi stavovi su bili prilično tvrdi. Znam da su me, posle tog sastanka sa gospodinom Miloševićem, napali, da ne smijem napasti "srpsku Spartu (Sparta)". Za njih je Knin bio "srpska Sparta" i oni nisu imali razumijevanja kasnije za ona šta se događalo u Zapadnoj Slavoniji. Više su davali podršku Milanu Babiću, a nisu davali podršku Jovanu Raškoviću. Već su, neki od njih, dolazili i zahtijevali da se smjeni Jovan Rašković, kako bi samo Milan Babić bio lider Srpske demokratske stranke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ovo udruženje imalo zvaničnih kontakata sa Beogradom, konkretno sa gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Oni su govorili da su imali kontakte, ali ja nisam nikad to vidio ili imao neka jasnija saznanja o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su izjave i saopštenja ovog udruženja objavljivane u beogradskim medijima, ili su pre bili nepoznati? Da li imate saznanja?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da. Jesu, objavljivani su, ne tako često, ali objavljivani su.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znete li čoveka po imenu Boro Rašuo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je taj čovek i koji položaj je on zauzimao?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je, prema mom saznanju, porijeklom iz Knina, a bio je jedan od savjetnika Milana Babića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate čoveka po imenu Brana Crnčević?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Crnčević. Znam ga. On je bio pisac. I danas je, vjerovatno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Brana Crnčević podržavao radikalniju struju u Hrvatskoj?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Jeste. Podržavao je radikalniju struju u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su obojica i Rašula i Crnčević imali kontakata sa gospodinom Miloševićem ili visokim zvaničnicima?

SUDIJA MEJ: Malo smo se udaljili od onih tema o kojima ovaj svedok može kompetentno da govori. Ako želite da utvrdite i da se prihvate ovi delovi svedočenja, mi moramo da se uverimo da su oni relevantni. Morate da pitate kako on zna to o čemu će da govori.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Upravo sam to pitanje htela da postavim, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da. Učinite to pre svega, molim vas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li su ovi ljudi imali kontakata sa beogradskim vlastima ili gospodinom Miloševićem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Za Boru Rašua ne znam sigurno, možda je, ne znam. Za Branu Crnčevića nemam nikakvih ja pokazatelja da bih znao da li je bio sa gospodinom Miloševićem, samo sam čuo da je blizak, ali to sam samo čuo. Ne mogu reći tačno.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli gospodina Košutića. Rekli ste da je on bio umešan u događaje u Istočnoj Slavoniji. Da li je on imao neke razgovore sa Srbima u Zapadnoj Slavoniji?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Prigovor, gospodine Mej. Svedok nije rekao da je

Budimir Košutić, inače to je profesor beogradskog Univerziteta, bio umešan u događaje u Istočnoj Slavoniji. Svedok je govorio o kontaktima ljudi, pošto je i on poreklom iz tih krajeva, o kontaktima ljudi, a ne o umešanosti. Ne može da postavlja pitanje da li je on rekao da je bio umešan, jer on nije rekao da je Košutić bio umešan.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ja ću to drugačije da formulišem.

SUDIJA MEJ: Da, preformulišite, a takođe nam je potrebno da znamo relevantnost svega ovoga.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, gospodin Budimir Košutić je bio zamenik ministra u Srbiji i ja mislim da imao kontakata sa Srbima u Hrvatskoj. Zbog toga je to relevantno.

SUDIJA MEJ: U redu, ali hajde da pitamo svedoka pre nego što o tome razgovaramo uopšteno. Gospodine, da li vi možete da nam pomognete da razjasnimo da li je bilo kontakata? Da li to znate iz prve ruke ili je to nešto o čemu ste samo čuli?

SVEDOK C-037: Gospodin Košutić je dolazio u Zapadnu Slavoniju, na poziv naših kolega koji su bili njegovi studenti, da nam pomogne u formiranju naših amandmana na prijedlog Ustava Republike Hrvatske, u kojemu su Srbi trebali biti manjina. Mi smo, kao politička stranka, htjeli tada da stručno napišemo, ekspertski napravimo prijedlog. Tada je gospodin Košutić bio samo profesor na fakultetu. Kasnije je on, krajem 1991. ili sredinom 1991. godine, ne znam tačno, postao potpredsednik Vlade, ali je tih dana bio, postao je kasnije potpredsednik Vlade. Imali smo s njim kontakte.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on odobravao način na koji vi vodite pregovore sa Hrvatima?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije odobravao. Kasnije, pogotovu posle događaja u Zapadnoj Slavoniji, smatrao je da mi ne idemo baš pravim putem. Lično nam je zamjerio razgovore i sa Franjom Tuđmanom i kontakte koje smo održavali sa tom Vladom, jer je ona nedemokratska i da sa njom ne treba pregovarati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste ranije govorili da su neki od srp-

skih vođa u Krajini imale kontakte sa bosanskim Srbima. Da li je Milan Martić njima pomagao u borbi?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Milan Martić je učestvovao u probijanju koridora u bosanskoj Posavini. Tamo je stekao veliki ugled zbog tih vojnih uspjeha i stekao dosta značajan autoritet i slavu kod bosanskih Srba. Znači pomagao im je i učestvovao u probijanju tog koridora koji je trebao biti veza i spas Srba sa Srbijom, jer nije bilo ljekova tada, kako se govorilo i nije bilo određenih potreba, zdravstvenih za banjalučku regiju, a onda i za Krajinu

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li slučajno znate gde se on borio vezano za posavski koridor?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa on je bio na prostoru negdje oko Doboja. Tamo, prema, čini mi se, Orašju. Koliko sam čuo od ljudi koji su bili s njim pa su pričali da su bili na tom prostoru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kad je to bilo?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Mislim da je to bilo krajem maja, početkom šestog mjeseca 1992. godine. Tako ja procjenjujem. Ne znam tačan datum

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on dobio neko unapređenje zbog svog učešće u borbama?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: On je dobio čin generala od predsednika republike Gorana Hadžića, kao znak priznanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sada bih htela da pređem na jedan presretnuti razgovor i zbog toga bih želela da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, kad je SAO Krajina osnovana?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Osnovana je krajem 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je bio njen predsednik?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Predsjednik je bio Milan Babić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on kontrolisao policiju?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je SAO Krajina imala Vladu?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa on je to promovisao, da su imali Vladu, ali ja nisam bio u stanju da vidim njene ministre uopšte, ili da vidim kako ta Vlada funkcioniše. Jedino sam čuo da je to bila Vlada.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li je JNA bila prisutna u Kninu, u regionu ove SAO?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da, bile su kasarne u Kninu, mislim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate ko je bio komandant u ovom regionu?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne znam. Ne sjećam se.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je osnovana SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Osnovana je početkom 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I ko je bio njen predsjednik?
SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Goran Hadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Uz pomoć sudskog poslužitelja, želela bih da svedoku pokažem dokaz C647.

sekretar: Tabulator 7, izvinite, tabulator 6.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, to je ... Da li je dokazni predmet broj 647 uspostavljanje Vlade SAO, od 25. septembra 1991. godine? Kada pogledate paragraf 3 ovde, da li je to Vlada SAO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da, to je napisano, da je to bilo na toj posebnoj sjednici Vlade Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ali da li imate, gledajući na imena osoba na spisku u paragrafu 3, da li znate da su oni zauzimali te pozicije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da. Znam za Gorana Hadžića i znam za Vojina Sušu. Znam za Slavka Dokmanovića, Iliju Petrovića, Milana Kneževića.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne moramo da poimence prelazimo sve ove ljude. Časni Sude, to je jedino pitanje koje imam. Takođe bih želela da pokažem svedoku dokazni predmet 558.

sekretar: Tabulator 3, izvinite, tabulator 4.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih želela da pogledate na pečat ove odluke o otpuštanju sekretara vukovarskog Sekretarijata unutrašnjih poslova, na pečat i na potpis.

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su originalni?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Tako izgleda. Pečati i potpis su tako izgledali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li slučajno znate događaje vezane za ovu odluku, zašto je komandir policije u Vukovaru bio otpušten? Da li slučajno to znate?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne znam to, ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, želela bih da svedok sada pogleda dokazni predmet C2322.

sekretar: Tabulator 8.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovo je odluka o izborima na mesta nosioca zakonskih funkcija, od 9. oktobra 1991. godine i kada pogledate ovu odluku, tu se pominje Okružni sud u Vukovaru sa privremenim kancelarijama u Dalju, u različitim odeljcima ove odluke.

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Vidim to, da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li znate da li su ove, da li je postojala ova specijalna, ne specijalna, već privremena kancelarija Okružnog suda ili nekog višeg suda u Dalju?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada pogledate imena različitih osoba izabranih na različite funkcije ovde, bilo u sudovima ili u tužilaštvima, da li su vam neka imena poznata? Da li možete da potvrdite da je ovo originalni dokument?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Znam neka imena. Prepoznajem neka od njih i oni su zaista bili sudije. I barem sudeći po onima koje poznajem, znam da su bili sudije. Prepoznajem neka od imena. Poznajem ih.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li vam je poznato da li je Ilija Končarević koji je ovde pomenut kao predsednik, bio predsednik Velike narodne skupštine Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovo je dovoljno za ovaj dokument. Hvala. Govoreći o gospodinu Hadžiću, da li je on kontrolisao policiju Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, to jest SAO?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ja mislim da jeste. Nemam nikakve argumente da to potvrdim, ali mogu to da zaključim, jer su svi oni bili osobe sličnog mišljenja, ljudi koji su isto razmišljali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate ko je kontrolisao Teritorijalnu odbranu u regionu SAO Zapadna Slavonija ... Slavonija, Baranja i Zapadni Srem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. Ne mogu to znati, jer nisam bio tamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate osobu po imenu Radovan Stojičić, po nadimku "Badža"?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. Samo sam čuo za njega iz medija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Arkan bio prisutan u Ö

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Izvinjavam se. Da li je Arkan bio prisutan u SAO Slavonija, Branja i Zapadni Srem?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da. Bio je prisutan. Video sam ga tokom 1992. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da treba da pređemo na privatnu sednicu, zato što bih želela da postavim svedoku pitanja o njegovim privatnim okolnostima.

SUDIJA MEJ: Da.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Da.

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Kao što sam rekao, rat se približavao Zapadnoj Slavoniji. Bio je u punom jeku, a naša želja je bila da ne obuhvati Zapadnu Slavoniju i da se ona ne smatra područjem pod upravom Krajine i Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Tako je SAO Zapadna Slavonija formirana da bi mogla da uspostavi kontakte sa Zagrebom i vlastima u Hrvatskoj, da bi tražila mirna rešenja i da bi izbegla borbe i sukobe po svaku cijenu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Do avgusta 1991. godine, da li ste još uvek imali mešani sastav policijskih snaga u Zapadnoj Slavoniji?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ona bila finansirana od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je bilo sa policijom u Pakracu? Da li se to odnosilo i na njih?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: To se odnosilo i na njih. Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je bilo sa lokalnim ljudima iz Zapadne Slavonije, zaposlenima u Vladi? Da li su i njih finansirale hrvatske vlasti?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da. Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A šta je sa Sekretarijatom za narodnu odbranu u Zapadnoj Slavoniji? Da li je i njih plaćala hrvatska Vlada?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je proglašena SAO Zapadna Slavonija, da li ste u isto vreme uspostavili i Vladu i Vladine institucije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nije bilo Vlade niti bilo kakvih institucija, ili bilo koje odvojene kancelarije, ili ičeg tome sličnog. Bilo je samo nastojanja da se radi na tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su takve institucije ikada uspostavljene?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Nisu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto nisu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa, u stvari, to i nije bio cilj bilo koje vrste, da se osnuje vlada ili institucije, samo jedno političko tijelo za pregovaranje, da se pokuša izbjeći rat i da se distanciramo od onoga što se dodavalo u Istočnoj Slavoniji, tako da ništa ne bi bilo smešteno u kontekst ratnih događanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kakav je slučaj bio sa Jovom Vezmarom? Već smo ga jednom spomenuli. Da li se on složio da se tako uradi, ili je uradio drugačije?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Ne. On se nije složio sa tim. On je formirao Teritorijalnu odbranu u Pakracu i vodio borbe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vremenskom periodu od avgusta 1991. godine do februara 1992. godine, kada je osnovana Republika Srpska Krajina, ko je plaćao, ko je finansirao Teritorijalnu odbranu?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Pa do kraja oktobra, mislim da je niko nije finansirao. Barem koliko ja znam. Kasnije, čuo sam od ljudi koji su bili u Teritorijalnoj odbrani, da su dobijali plate od JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kakav je slučaj bio sa policijom? Ko je finansirao policiju od avgusta 1991. do februara 1992. godine?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Mislim da je to bila policija, da je policija dobijala plate na taj način mnogo kasnije, od oktobra pa nadalje, zato što je potpala, takođe, pod organizaciju Teritorijalne odbrane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete da je bila finansirana na taj

način, da li mislite preko JNA?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Preko kog tela ili koje institucije JNA se finansirala?

SVEDOK C-037 – ODGOVOR: To mi nije poznato.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, želela bih sada da pređem na deo o teritorijama i zločinima koji su se dogodili na tim teritorijama, ali vidim da je već 13.45.

SUDIJA MEJ: Koji je to paragraf, molim vas?

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je od paragrafa 62, pa nadalje.

SUDIJA MEJ: Hvala. Nastavićemo odatle, onda, u ponedeljak. Gospodine svedoče C-037, možete li, molim vas, da ponovo dođete u ponedeljak u 9.00, kada ćete da nastavite sa vašim svedočenjem.

SVEDOK C-037: Da. Hvala.

Fond za humanitarno pravo